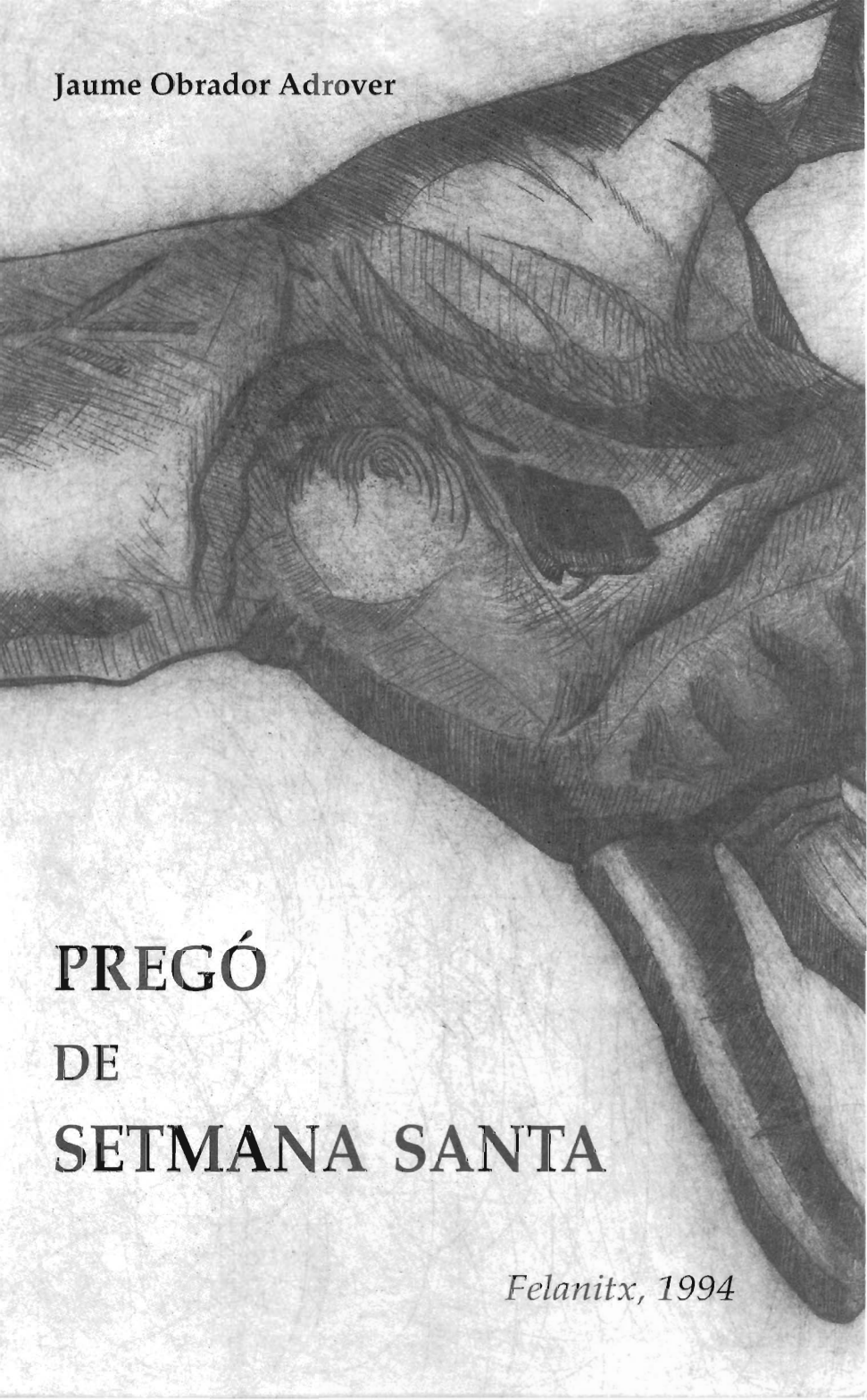

Jaume Obrador Adrover

PREGÓ
DE
SETMANA SANTA

Felanitx, 1994

A la confraria de Sant Agusti
amb agraïment per haver-me
convidat a dirigir unes
paraules a la bona gent
Jclanitzera Jaume Borrador

Jaume Obrador Adrover

pronuncià aquest Pregó

de Setmana Santa,

en el Convent de Sant Agustí

de Felanitx,

divendres dia 25 de març de 1994.

*Felanitxers i felanitxeres,
Benvonguts amics:*

Tot un seguit d'anys vol que la Setmana Santa, a Felanitx, comenci amb unes paraules que valorin el sentit profund de les celebracions i ajudin a assaborir-les més intensament. No debades són la festa central de la nostra fe cristiana. Enguany haureu de disculpar les meves paraules magres i malgarbades. Dir el pregó constitueix per mi un acte de servei i d'estimació cap a la nostra gent, cap a tots vosaltres. I això vol dir, en primer lloc, que he tret les millors paraules que tenia per parlar-vos, i, en segon lloc, que m'he volgut posar dins la pell dels homes i dones d'avui, de la gent del carrer que, enmig de dubtes i cansaments, vol tirar endavant i creu trobar inspiració en les paraules de Jesús o, en tot cas, creu en els valors humans i pensa que no ha perdut la capacitat d'estimar. Pensava en aqueixa gent quan enfilava aquestes reflexions i les vivències que provoquen dins mi els misteris de la passió, mort i resurrecció del Senyor.

D'entrada vull emmarcar la Setmana Santa connectant-la, d'una part amb la natura, que és la casa de l'home, i d'altra amb la tradició cultural, que és com una segona naturalesa de l'home. Parlaré, llavors de tres caires de la Setmana Santa: l'estimau-vos, el mal i Pasqua.

La casa de l'home. L'any 325, el Concili de Nicea va determinar que Pasqua fos el diumenge següent a la primera lluna plena de primavera. Amb això es decidia seguir el ritme dels estels per situar el moment de celebrar la solemnitat més important del calendari cristià. I té un encant especial. La Setmana Santa agafa el caminar acompanyat de les estacions com el més indicat per servir d'escenari a la trobada ritual de Déu amb l'home, pastat de terra, que ha rebut un alè de vida (Gn 2, 7), i ha estat posat en el jardí del planeta blau. I en aquest mes de març, l'esperit de la mare terra comença a deixondir-se i a fer el propòsit de viure intensament. Com si fes memòria de la bellesa que era seva i que vol recordar. Com si digués entusiasmada el delit colgat dins ella i confessàs projectes i camins encara per recórrer i cavillar. L'ametler, vigilant primerenc (Jr 1,11-12), va davant amb el seu pregó breu i lluminós: És el temps favorable (2 Co 6, 2), el de reviure i reverdir, de deixar-se habitar per aquesta empena que ve de més enllà del temps. I és magnífic comprovar com els dies s'han tornat allargar, com la primavera retorna cada any -la tosuderia de les primaveres!-, com el sol no es cansa de sortir cada dia, com els pins han tornat néixer damunt les cendres dels incendis i com hi ha brots novells damunt la llenya vella dels arbres.

Vos convid a allargar una primera mirada amb esperança i afecte cap a la nostra terra sofrida i bella. Aquests dies és paràbola de la Resurrecció. Embadalits davant ella ens agermanam amb milers de pobles i tradicions religioses d'arreu del món que també saben sentir el trepig de Déu que es passeja (Gn 3, 8) per garri-gues i pinars, muntanyes i turons, mars i rius.

Una tradició cultural. Cada poble té la seva manera de fer i de ser. Una llengua, uns costums, uns valors. Ser creient, aquí, s'expressa amb la manera usual de comunicar i relacionar-se que té la persona d'aquí. Això fa l'estil de Setmana Santa de cada poble i la nostra no n'és una excepció. Passa però que la sensi-

bilitat de la gent canvia i les cerimònies i rituals es conserven molts d'anys. No és estrany que s'acumulin afegitons i que un es pugui trobar amb aspectes de la Setmana Santa que li resultin incomprensibles o fins i tot ridículs. Qui n'accentuaria uns aspectes i en treuria uns altres. Qui voldria que no es canviàs res mai. Qui ho viu i ho segueix amb curiositat perquè mou gent. Qui pensa si no seria millor arraconar-ho tot damunt el sòtil dels mobles caducats.

És l'escaló sempre present entre el llenguatge religiós oficial i el llenguatge de la gent. Cada moment de la història ha hagut de fer l'esforç per dir l'Evangeli de Jesucrist amb paralules entenedores. O dit d'una altra manera: presentar a l'home camins creatius per a comunicar amb el qui és la font de la Vida. La nostra Setmana Santa, tots els seus moments, símbols i paraules haurien de servir per això: comunicar amb el Senyor. La litúrgia, en primer lloc. I els altres signes. Pens en el Sant Crist de la Sang, a la claror de les atxes, passant pels nostres carrers, acompanyat per la música i la gent silenciosa i plena de respecte. És una forma cultural que Déu ha emprat per acostar-se a la gent de cor sincer i senzill.

La Setmana Santa, per altra banda, recorda elements religiosos, -com el sacrifici de l'anyell-, que són tan antics com el patriarca Abraham, a qui consideram pare en la fe juntament amb jueus i musulmans. En els encapironats, recorda l'antiga manera de reconciliar els penitents amb l'Església. O treu damunt la taula panades i rubiols que -qui sap quan!- entraren dins la nostra història.

En aquests dies que s'acosten, vull creure que Déu vol acostar-se a tots nosaltres i que podem sentir el seu trepig en les formes de ls nostra tradició cultural rebuda dels nostres avantpassats. El Senyor, el Déu dels nostres pares (Ex 3, 6), agafarà el nostre llenguatge, els nostres símbols i expressions per arribar-nos.

1. ESTIMAU-VOS

Aquests dies sants, per tant, bateguen al ritme de la creació i segueixen el solc del nostre llegat cultural. Acostem-nos ara al missatge del Bon Jesús prenint les paraules que aquesta setmana destaquen.

El Dijous Sant, Jesús celebra un sopar amb els seus deixebles. El pa i el vi, -tan mediterranis!-, fan memòria cada diumenge d'aquell sopar en què Jesús deia les seves darreres paraules als deixebles. Abans, però comença per rentar-los els peus, perdonant amb aquest gest qui el traïa, qui el negaria, qui l'abandonaria. *Feliços, si ho heu entès!* (Jn 13, 17) els diu. I el manament nou: *Estimau-vos com jo vos he estimat* (Jn 13, 24). Tres punts, el pa partit, el lavatori dels peus i el manament nou, que es tenen, l'un dins l'altre.

Els rerafons el constitueix la pasqua jueva. El record de la sortida d'Egipte. Aquell Déu que convidava Abraham a comptar els estels (Gn 15, 5) i deia a Moisès des del batzer: *Jo et faré veure qui som* (Ex 3, 14), havia complert la seva paraula. S'havia conegut. El poble esclau havia estat escàpol del faraó que tan malament el tractava. Estimaven el Senyor que havia mirat l'aflicció del seu poble (Ex 3, 7) i havia tret cara per ell. Sabien que si els havia salvat aquella vegada, ho podia tornar fer de bell nou.

Aquest Déu misericordiós i que intervenia en la història del seu poble, era el Déu de Jesús, tota la vida havia viscut estimant i parlant de Déu que té esment als aucells i als liris (Mt 6, 26-28), i compta els cabells del cap (Lc 12, 7). Ara, sap que ben prest el llevaran d'enmig perquè -segons els qui manaven-, havia exagerat. No és vera que Déu estimi tots els homes. Estima els bons, els qui compleixen la llei i formen part del seu poble. I el Bon Jesús, -ai Déu meu!-, havia anat massa enfora amb els publicans i els pecadors. A més, demostrava unes confiances amb Déu que feien llarg. Li deia: *Abbà*, mon paret. Fins i tot un dia es va atrevir a tocar

un leprós (Mt 8, 3). I curava en dissabte (Mt 12, 9-14). Tot, amb una seguretat que impressionava (Mc 1, 22).

Ben mirat, la irritació dels dirigents del poble d'Israel davant l'actuació de Jesús, era un poc la irritació del profeta Jonàs en veure com Déu perdonava Nínive (Jo 4, 1), la ciutat opressora d'Israel i pagana. Jonàs desitjava un càstig exemplar, així com Déu mana. En canvi, Déu, va ser un Déu compassiu i benigne, lent per al càstig, feel en l'amor (Ex 34, 6). I Jesús amb la seva manera de fer, tan perdonador, amic dels pecadors i dels publicans (Mt 11, 19) desconcertava. S'havia fet sospitos. I per acabar-ho de compondre, la gent li corria darrera (Jn 12, 19). S'havia d'acabar tot això.

Aquella nit, doncs, Jesús vol assemblejar-se una vegada més al seu Pare que fa sortir el sol sobre bons i dolents i fa ploure sobre justs i injusts (Mt 5, 45). Mentre els dirigents del poble cerquen la seva mort, ell vol donar la seva vida al poble. Mentre es fa el record del pas de l'esclavitud d'Egipte a la llibertat, ell farà el pas d'aquest món al Pare i, amb la seva fidelitat fins a vessar la sang, deixarà oberta la porta del cel per a tots el homes. Per Jesús, el pas cap a Déu i l'estimació més intensa als homes es fonen en una sola decisió. Agafa un poc de pa i un poc de vi: *Preniu-ne i menjau-ne, això és el meu cos que s'entrega per tots vosaltres. . . Això és la sang d'un pacte nou, segellat definitivament amb els homes. Feis-ho per recordar-vos de mi.* (Lc 22, 19-20) Gest digníssim i preciós: *Ningú no em pren la vida. Som jo que la don* (Jn 10, 18). Podria tornar arrera; però ell estima massa els homes. Fins a l'extrem. Fins a donar la pròpia vida pels amics. Per això va deixar comanat: *Estimau-vos com jo vos he estimat. Tothom sabrà que sou dels meus si vos estimau.* (Jn 13, 34-35).

No resistigueu el violent. Si et peguen a la galta dreta, para-li l'esquerra (Mt 5, 39). Estimau els vostres enemics, feis bé als qui vos odien, beneïu els qui vos maleeixen, pregau pels qui vos maltracten (Lc 6, 27-28). Havia arribat el moment de viure en la pròpia pell allò

que ensenyava. Davant el violent, en un perfecte domini de la situació, cerca d'arribar fins a la seva consciència. Pilat, que se'n rentarà les mans (Mt 27, 24), se sent qüestionat: *I què és, la veritat?* (Jn 18, 38). A l'home que li pega la galtada: *Si he parlat malament digues en què, però si he parlat bé, per què em pegues?* (Jn 18, 23). I clavat a la creu: *Pare, perdonau-los, no saben què fan* (Lc 23, 34).

L'amor gratuït i el perdó; dos conceptes que costa traduir a moltes de llengües africanes i asiàtiques perquè no hi ha paraules per a aquestes realitats i sovint han de recórrer a una frase sencera per poder expressar aquests conceptes¹. Estimar sense esperar res a canvi. Encara que tu no m'estimis. Encara que et burlis de la meva estimació i la ridiculitzis. Perdonar setanta vegades set (Mt 18, 22). Perdonar qui, no una, ni dues vegades, sinó sempre, trepitja els drets dels altres. Tocam elements centrals de l'Evangeli de Jesús.

Recordar el manament de l'amor i el perdó davant les mostres de violència i d'odis infernals que diàriament contemplem produeix una certa sensació de vertigen. Entram en el món de l'economia i s'hi viu el règim del màxim profit. Perdonar no paga "dividends". Entram en el món de la política i és el règim del poder. De vegades del poder pel poder. Entram en el món de la sociologia i és el règim de l'equilibri del conjunt que s'aconsegueix d'una forma més o manco automàtica. Recordar *l'estimau-vos* enmig d'una guarda de llops joves amb dents esmolades és ingenuïtat. No seriem els primers de la història a dir: Jesús es va equivocar.

I tanmateix, s'han de proclamar aquestes paraules. Són la deixa de Jesús. No són paraules meloses, com d'una pel·lícula de Walt Disney. Ni una invitació a la passivitat i al fatalisme. Com si diguéssim, cerquem una mica de pau, una fórmula de compromís perquè hem d'aguantar i no hi podem fer res. . . , és així. . . , enmig de tot. . .

¹ Cfr. *D'une langue à l'autre*. Spiritus, 27 (1986)

Estimau-vos és un projecte a llarg termini. És posar l'home al centre. L'home amb les seves necessitats de pa i d'esperança de cada dia. És confessar que Déu ha donat la terra a tots els homes, que la terra és de tots, que s'ha de llescar pa per tothom en un nou ordre econòmic mundial que aturi la màquina de fer pobres. Que les responsabilitats en la nostra societat han de ser més compartides. Que hem de poder conviure en un mateix país gent de distintes races, cultures i religions. . .

Estimau-vos no és un projecte per a gent poruga, sinó per a gent que s'ho creu, plena de coratge. Gent que està disposada a atacar el mal de les violències i injustícies, però que es prohibeix atacar les persones i, fins i tot, odiar-les en el seu interior; perquè no vol vèncer, ni humiliar el qui fa el mal, sinó arribar a la seva consciència, com Jesús. Gent disposada a acceptar els sofriments i les incomprensions que, inevitablement, sorgiran de les seves opcions i de la seva fermesa.

Estimau-vos, finalment, implica la gran humilitat de saber que la font que fa possible una estimació així no neix de nosaltres mateixos, sinó de Déu. És un do de l'Esperit. Qui pot estimar així és qui, com Jesús, viu l'experiència de l'amor del Pare. Amor que és etern, insubornable, feel, ple de tendresa. Qui no ha tastat què significa sentir-se estimat, incondicionalment i gratuïtament, pot imaginar altres relacions entre els homes que no siguin les del domini i la força?²

En contemplar Jesucrist en la creu, l'innocent ajusticiat, vegem-hi la violència desautoritzada, -quina raó por tenir el qui condemna l'únic just?- i vegem-hi també la manifestació de l'amor fora mida de Déu que estima els homes. . . també sense cap raó per a fer-ho.

² Cfr. DE BELLEFON, Père, *Chemins de non-violence*. Pirogue 83 (1991)

2. EL MAL, AL PEU DE LA CREU

D'aquí a pocs dies farà cent cinquanta anys que va caure la timba. Més de quatre-cents paisans nostres morien el dia del Ram mentre feien els passos. El dol va visitar la vila. Aquest aniversari ens posa davant una realitat que sembla inevitable dins la vida dels humans: desastres naturals, accidents, malalties, violència.

I la pregunta primera és sempre aquesta: Com així, si Déu és bo, i ens estima tant, vol que succeesquin aquestes coses? Com així pot tolerar els sofriments de tantes víctimes inocents? Per què un, essent bo i honrat, ha de sofrir, mentre a d'altres, que són falsos i malèvols, tot els va bé? Crec que l'actitud més honrada és dir que no existeix resposta per a aquestes preguntes. El mal és un misteri que ens supera. També a Jesús va resultar mal d'entendre i mal d'acceptar: *Si és possible, que passi de mi aquest calze, però no és faci allò que jo vull.* (Mt 26, 39). I a la creu: *Déu meu, Déu meu, perquè m'heu abandonat!* (Mt 27, 46). Jesús no ho entén. Només sap que el Pare, son paret, sofreix amb ell. Entre la revolta i la submissió. Hi ha qui torna maleit dins el sofriment. Hi ha qui sap trobar serenitat i pau profundes que el fan més comprensiu de cara als altres. Hi ha qui es desespera. Hi ha qui comprèn que ha de canviar d'estil de vida. Des de la Bíblia però, i des de la nostra fe, Déu és declarat innocent del mal: "Ens negam a creure que Déu hagi donat a l'home un ventre per sotmetre'l als horrors de la fam. Ens negam a admetre que Déu hagi donat ulls a l'home per veure'l plorar constantment la seva sort desgraciada!" (Bernard Dadié).

Per això, el Divendres Sant, en comprovar que les pedres no cridaran a favor del Bon Jesús (Lc 19, 40), quan no se sentin pus crits de *crucifica'l!* (Jn 19, 6), quan els punys a l'aire s'hagin abaixat, quan no hi hagi pus empentes, ni escopides i la ràbia s'hagi apagada, llavors trobarem la Mare de Déu i el deixeble que ell

estimava al peu de la creu (Jn 19, 26-27). I al peu de la creu és el moment de fer memòria de tot el dolor del món.

Al peu de la creu, podem contemplar tantes de realitats properes i llunyanes, sense sortida aparent, on l'única manera de viure-les, l'únic amor possible, és romandre-hi, silenciosos i solidaris. Com el conflicte familiar, o de parella, que genera tanta tensió i un fa l'esforç per resoldre'l, sense aconseguir-ho, i s'ha de viure al peu de la creu. O el sofriment d'uns pares que viuen al peu de la creu el camí de la droga que ha pres un fill seu, sense poder recuperar-lo. O la desitjada unitat entre cristians, que ens fa tan de mal i es viu al peu de la creu. I la delinqüència. I les malalties incurables, i l'enfrontament entre ètnies diferents. I la fam creixent de dues tercers parts de la humanitat. I la integració entre peninsulars i mallorquins. I els joves i allotes que cerquen feina. O situacions de poble en què la comunicació sembla bloquejada. I debilitats personals que un vol superar i s'han de viure al peu de la creu.

Al peu de la creu, en segon lloc, sentirem la veu del Senyor Crucificat que ressona damunt el mal i les misèries del nostre temps: *Donau-los vosaltres menjar!* (Lc 9, 13). *Aixeca't i camina* (Mt 9, 5). *Ho vull, sies curat* (Lc 5, 13). *Tot quant fareu a un d'aquests petits, a mi m'ho feis* (Mt 25, 40). Davant el sofriment ens hem d'enginyar per posar-hi conhort, si és que no el podem suprimir. El Crist de Port-Royal s'explicava d'aquesta manera: "Lluita contra el mal concretament, allà on el trobis". I no tenguis por que el teu esforç sembli un posar messions i perdre-les cada vegada; "o no saps que en la lluita, el fracàs és el fracàs de l'èxit i no el de l'home?" El sofriment i el mal no són per a ser explicats, sinó alleugerits ³.

Al peu de la creu, descobrirem com més de dues vegades som nosaltres els qui, d'una forma o l'altra,

³ BONET, Blai. *L'Evangeli segons un de tants*, edicions Proa, Llibres de l'Óssa Menor, pàg., 34. Barcelona 1967.

-empesos per una publicitat que crea una avidesa angustiada de plaer, de diners i de poder-, som protagonistes d'ingrituds, desavinences i enganys. El mal del món té un punt personal -original diuen-, dins cada un de nosaltres: *Faig el mal que no vull i deix de fer el bé que voldria* (Rm 7, 19). I de dins el nostre cor surt enveja, i impuresa, i rancor, i avarícia, (Mc 7, 20-23) paraules que feren, insolidaritat i irresponsabilitat. Hem de reconèixer, a més, que la força de les injustícies i de la violència del nostre món prové, en bona part, del silenci de la majoria de gent que, callant, es fan còmplices, ens feim còmplices, sense tèmner-s'en, de la situació.

Al peu de la creu, podem sentir: *Feliços els compassius* (Mt 5, 7). I la compassió em dóna cor per a comprendre que quan un home assassina un infant a Sara-jevo, també jo ho hauria pogut fer; que quan una allota consagra la seva vida a servir els malalts de la SIDA, també jo ho podria fer.

Ell portava tots els nostres pecats, les nostres faltes, l'han capolat (Is 53, 4). Identificat amb totes les víctimes de la història, des de la creu, ens ofereix el perdó. Sap que tots conservam un racó del cor ple de bondat i innocència, i per això, a pesar de totes les infidelitats i traïcions, sap que som capaços encara d'escriure les més belles històries de fraternitat i d'acollir-lo dins les nostres decisions personals. També al peu de la creu sentim: *Veus, ningú no t'ha condemnat. Ves, i d'ara endavant no pequis més* (Jn 8, 10-11)

Un dia, un jove fugitiu arribà a un poblet per amagar-se dels enemics. La gent el va rebre amb simpatia, li curaren les ferides i li oferiren un lloc on romandre i recuperar-se. Pocs dies després arribaren els soldats que el seguien i demanaren a la gent on era el jove. Tots es varen regirar. Els soldats amenaçaren d'incendiar el poblet i matar-los tots si no entregaven el jove abans de l'alba. La gent va acudir al capellà a demanar consell. I el capellà, anguniat davant el dilema d'entregar el jove o deixar matar tota la seva gent, es va retirar a ca seva i va obrir la Bíblia, esperant trobar-hi la resposta abans de

l'alba. Després de moltes d'hores, ja de matinada, la seva mirada va topar amb aquestes paraules: *Val més que un sol home mori, que no que es perdi tot el poble* (Jn 11,50; 18,14).

El capellà va tancar la Bíblia, va cridar els soldats i els va dir on estava amagat el jove. Quan els soldats se n'hagueren anat amb el jove per fer-lo benes, al poble armaren una festa per celebrar que el capellà els havia salvat la vida. Però el capellà no estava per a festes. Estava desfet de pena i quedà a ca seva. A la nit se li va aparèixer un àngel i li demanà: -Què has fet? I ell va respondre: -He entregat el jove a l'enemic. Llavors l'àngel li digué: -Però, no saps que has entregat el Messies? -Com ho podia saber?, -respongué anguniat el capellà-, vaig mirar el Nou Testament i vaig llegir que "de vegades és necessari i forçós que mori un home per un poble, però mai no ha de morir tot un poble per un home sol". I l'àngel li fa: -Mesquinet!, si enlloc de llegir la teva Bíblia haguessis anat només una vegada a trobar aquell al·lot i l'haguessis mirat als ulls, ho hauries entès tot.⁴

Tendrem el coratge de mirar als ulls dels nostres germans d'aquí i del tercer món? Com Sant Pere, després de sentir cantar el gall (Lc 22, 61), deixarem que Jesús ens miri als ulls i esclatin els albellons de la tendresa dins el nostre interior? Acceptarem fer-nos vulnerables a les misèries del altres per no entregar a una mort ignominiosa tantes vides humanes? Sabrem ajudar-nos a portar les creus uns als altres i aguantar el silenci de Déu?

3. PASQUA

Deu ser ver que només posseïm allò que donam; que només trobam allò que perdem; que només vivim si som capaços de morir?

Si el gra de blat no mor no pot donar fruit (Jn 12, 24).

⁴ NOUWEN, Henri J. M., *Il guaritore ferito*. Queriniana, Brescia 1993 3a p. 27-28

Allò que tu sembres no pren vida més que si mor (1 Co 15, 36)

Efectivament, l'amor només por arribar al goig de la festa si sap ser, en primer lloc, amor que sacrifica el propi egoisme i mor davant la pretensió de ser el centre únic.

Jesucrist davallà als inferns de la nostra terra i de la nostra història en la seva passió i mort, i arrossega darrera ell un poble nou, reconciliat, una collita abundosa. *L'estimau-vos* ha quedat ratificat per Déu. El mal ha estat vençut.

Ni la mort, ni el pecat, ni el sofriment no han pogut engolir el qui ha sabut estimar tant, donar tota la vida.

Quan ha d'infantar, la dona sofreix; però quan ha donat a llum l'infant, ja no se'n recorda dels seus dolors, tota contenta d'haver posat al món un home (Jn 16, 21). Ha nascut l'home nou. La tristesa del fracàs de la creu es converteix en goig i *aquesta alegria ningú la vos prendrà* (Jn 16, 22). Realment el Senyor ha ressuscitat i viu per sempre; ens mostra els signes de la victòria en les mans traspassades i el costat obert (Jn 20, 20): força i saviesa de Déu (1 Co 1, 24).

L'àngel "panada", vell amic, aixeca victoriós el ciri ben alt: exultin cel i terra! Entonau himnes amb les veus més exultants per Aquell que no mor més! La plaça de sa Font és petita per a agombolar tanta gent endiumenjada que surt a camí del Senyor i de sa Mare. Per totes les cares s'escampa un somriure que preu per dins l'ànima en contemplar com el Senyor ressuscitat ha plantat per sempre els fonaments de l'esperança humana. Música de festa, repics de campanes i coloms que aixequen el vol. El Jesús crucificat, *Déu l'ha constituït Senyor i Crist*. (Ac 2, 36)

Proclamau amb força que Déu ha dit una paraula definitiva en Jesucrist. Està amb els pobres, els qui ploren, els qui treballen per la pau, els qui estimen, els qui tenen un cor sincer i senzill, els qui són perseguits per

la justícia, els qui se senten insatisfets, els qui viuen l'enyorança infinita d'un Salvador (Mt 5, 3-10). També pels qui viuen associats i ja no esperen res, té un mot ple de sentit. Digau-ho als homes de totes les races i llengües, anau de cap a cap de la terra a fer-ho a saber (Mc 16, 15). Déu ha passat per la nostra història humana, ha intervingut, i ens ha parlat amb paraules d'home, amb gests humans, amb accions de fill de l'home. Sabem que batallar feelment i constantment, posar missions per la veritat, l'estimació i la pau no són esforços vans i efimers. Alegrem-nos i celebrem-ho!

De llavors encà, tots els qui accepten fer el pas, donant mà a Jesucrist, de l'egoisme a l'amor són criatures noves, fills de Déu (Jn 1, 12). La nit de Pasqua quan renovem les promeses del Baptisme, diguem que volem continuar sent cristians, que volem fer nostre el projecte del Bon Jesús: *Sí, renunciem a fer mal. Sí, creim en Déu, Pare, Fill i Esperit, font de vida i goig etern! Jesucrist Ressuscitat pren cos en els seus seguidors, de la mateixa manera com pren cos en el pa i el vi de l'Eucaristia, i continua present en el món. Per descomptat que la victòria de Pasqua també inspira tots els homes i dones que, sense conèixer Jesús, es deixen guiar pel desig de la pau i del bé (GS 22).*

Amics:

Si existeix una esperança en un món millor en el futur, els signes d'aquest món nou s'han de poder veure ja ara en el present. Doncs bé, en les vides dels seus seguidors, -tots nosaltres- s'han de manifestar aquests signes amb una nova manera de viure i de convida. Per això Pasqua ens ha de donar energies noves! Som un poble, una Església, amb possibilitats limitades, però certes. El seny ens ajudarà a entreveure noves possibilitats. El nostre bon humor - que diuen que ens ve d'avior-, ens permetrà manejar les dificultats sense

perdre el sentit de fer, com a ciutadans i com a cristians, tot quan puguem⁵.

I acabam amb el Diumenge de l'Àngel. Deixau-me somiar una miqueta! Tornar a Sant Salvador és una bulla cada vegada. Allà dalt tota la delicadesa d'una Mare que endevina les nostres fams. Un marc natural imponent. Des de la serra de Tramuntana fins a les darreres illetes de Cabrera. "Tots els colors del verd". Tota la blavor del planeta. Totes les clarors d'un matí de Pasqua. Un poble que, en el goig dels germans, comparteix la darrera panada de les festes, sense excloure ningú. Temps per a jugar i per a riure. Temps per a regenerar el coratge de viure cada dia. . . Podria ser un preludi magnífic del Regne de Déu futur. "Juntament amb tota la creació, lliure ja del pecat i de la mort, vos glorificarem per sempre més" (P.E. IV)

Mentrestant ens toca viure gran esperança dins la foscor de la fe.

Bona Pasqua a tots !

⁵ **Quantum potes, tantum aude**, atreveix-te a fer tot quan puguis, diu la Seqüència del dia del Corpus. Atribuida a Sant Tomàs d'Aquino.

